

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ «ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР»
ФАКУЛТЕТ «МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И АДМИНИСТРАЦИЯ»
КАТЕДРА «Администрация, управление и политически науки»

РЕЦЕНЗИЯ

НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД

НА ТЕМА

**„БЪЛГАРСКАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ СЛЕД 2007 Г.”**

На Тодор Минков Кънчевски

Докторант на самостоятелна подготовка,

за получаване на образователна и научна степен «Доктор»,

в научна област: Социални, стопански и правни науки,

професионално направление: 3.3. Политически науки,

докторска програма по „Политология“

от проф. д. ик. н. Нина Дюлгерова

член на научното жури със заповед на ректора на ВСУ № 176 от 12.03.2020 г

1. Кратка характеристика на представения дисертационен труд.

Дисертационният труд се състои от увод, пет глави, заключение, списък на използваната литература. Съдържанието на главите е разпределено на отделни параграфи, които завършват с конкретни изводи и е с обем от 254 стр. Библиографията включва 240 български и чуждестранни източника /английски и испански/, в областта на политиките на ЕС, международните отношения, международното право, бежанското право, миграционното право, международната сигурност и политиките на НАТО, от които литературните източници са 14, документите и докладите - 18 източника; чуждоезичните източници, документи, статии и анализи - 28; интернет – ресурси – 180

източника). Освен това в дисертационния труд са включени 9 графики като илюстрационен материал, както и 2 таблици.

2. Актуалност на разработваната тема.

През 21 век геополитическите трансформации в глобален и регионален план очертават политическите, икономическите и социалните промени в европейските общества. Еврочленството на България и Румъния продължават източното разширяване на Съюза, но и поставят редица предизвикателства в процеса на тяхната интеграция. Актуалността на мястото на България във външната политика на ЕС след присъединяването на двете черноморски държави към Съюза е предопределена от нерешения въпрос за превръщането им в част от Шенгенското пространство и еврозоната. Специфичното развитие на двете страни предопределя изборът на темата на настоящата дисертация. Още повече, че през последната година България успя да запази своята позитивна визия в Брюксел по отношение на своето конструктивно присъствие в динамичните политически и икономически процеси на континента и Черноморския регион.

3. Оценка на резултатите и приносите на кандидата

Всеки един от сегментите на дисертационния труд е формулиран и представен в унисон с изискванията за форма и съдържание.

В увода са спазени основните изисквания, ориентирани към очертаване на предмета, обекта, целта и научноизследователските задачи на изследването. Всяка една от тези елементи на въведението показват добро разбиране на темата, както и основните акценти, които трябва да са в основата на анализа. Всяка една от петте глави на дисертационния труд строго следва тематичната логика представена в увода.

В първа глава убедително е представен теоретичния дискурс на термина приоритети и неговото място в дихотомията релация и ценности. През

ориентира на това триединство добре е очертан процесът на прехода към членство в ЕС.

Във втора глава върху теоретичната основа се надгражда темата за присъединяването към шенгенското пространство . Доброто познаване на темата дава възможност на докторанта да разкрие сложния, политизиран и подчинен на стратегическите интереси на „старите“ членове на ЕС, процес. Мястото на България в ЕС през годините на нейното членство не е ориентиран към пълноправна интеграция, а по-скоро като удобен за политическо и икономическо въздействие субект, чиято цел е да легитимира Съюза на Черно море и да бъде достатъчно устойчива външна граница. С последното страната доказва, че се справя достатъчно устойчиво и успешно.

Третата глава е своеобразно продължение на като тема и анализ на изследваните проблеми във втора глава. В нея много задълбочено и аналитично е представен най-дискутираният и все още нерешен бежански въпрос. Добре са очертани приоритетите в решаването на този проблем, а също така и мястото на България като предна граница на ЕС. Този технически и правен процес е представен прагматично, а също така с препоръки, чиято реализация би спомогнала за успешното преодоляване на този сложен и политизиран процес.

Последната четвърта глава е посветена на изключително важен през последните месеци въпрос – еврозоната и влизането на България в нея. Подробно и изчерпателно са представени предприсъединителния процес, механизмите, както и неговите позитивни и негативни страни, особено преминаването към еврото като национална валута. Политическата динамика е много голяма, а доброто познаване на проблема е своеобразна гаранция за добре обоснованите изводи, представени в края на четвърта глава.

От съществено значение е разработената в пета глава тема, ориентирана към изследване на външнополитическите приоритети на България на Балканския полуостров. Все още е актуална активната дейност на София, ориентирана към реализацията на най-амбициозната си външнополитическата програма – присъединяването на Западните Балкани към ЕС. Това, което

постигна България по време на своето европредседателство се оказва добра база за надграждане, но и на опити за решаване на сложните двустранни и многостранни, наслагвани с годините, проблеми между балканските държави. направеният анализ дава обективна картина на активната и многовекторна политика на България, ориентирана към баланс в двустранен план, гаранция за устойчив мир в региона.

В заключението докторантът прави логичен геополитически модел на мястото на България в Европейския съюз, което включва теоретичната основа на прагматичното надграждане, ориентирано към преодоляване на препятствията по пътя към Шенгенското пространство, еврозоната, решаване на въпроса с бежанците, но и с превръщането на страната ни в непреодолим фактор в балканската динамика.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Тодор Кънчевски е автор на 3 научни публикации, в които се анализират различни аспекти от изследваната в дисертацията тема. Няма разлика между начина, подхода и анализа, който се прави в дисертацията и в представените научни статии. Те отразяват съществени части от дисертационния труд и отговарят на изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Това е убедително доказателство, че дисертационният труд е самостоятелен творчески продукт, реализиран от докторанта.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът изцяло съответства в структурно и съдържателно отношение на дисертационния труд. Спазени са всички изисквания по неговото оформление.

6. Критични бележки и препоръки.

Темата на дисертационния труд е актуална и предмет на анализ са проблеми, чиято динамика оказва съществено влияние върху тяхното проследяване, анализ и възможности за прагматични изводи и прогнози.

Неоспорими са постигнатите научно-практически и приложни резултати. Дисертационният труд е добре разработен, с използването на многообразни източници, чиито анализ представя цялостната, динамична и изпълнена с многобройни препятствия картина на включването на България в Европейския съюз и дългия ѝ път към пълноправна интеграция. Препоръките ми към представеното изследване са само от техническо естество. Може би за по компактното възприемане на изследваните проблеми би било да се намали броят на параграфите и по-точно на подточките, което води в определен момент до объркване у читателя.. Това обаче не намалява достойнствата на дисертационен труд.

От съществено значение е също така отсъствието на плагиатство в текста.

1.

7. Заключение

Предложеният дисертационен труд от докторант Тодор Кънчевски на тема: „Външната политика на България в Европейския съюз след 2007 г.” е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователна и научна степен “Доктор” на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за придобиване на научни степени във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”. Това е сериозно основание да предложи на уважаемите членове на научното жури да присъди образователна и научна степен “ДОКТОР” в научната област „Социално, стопански и правни науки”, професионално направление 3.3. „Политически науки, научна специалност „Политология”” на Тодор Минков Кънчевски.

07.04.2020 г.

София

Подпис:

(проф. д.ик.н. Нина Дюлгерова)